

INGEZONDEN.

Naar aanleiding der militaire benoemingen.

Ik ontvang een paar brieven van collega's, wier beantwoording in ons Tijdschrift mij nuttig voorkomt, niet omdat ik een polemiek hier wensch uit te lokken, het tegendeel is waar, doch omdat de mogelijkheid niet is buitengesloten dat ook andere „buitenstaanders” hunne opvattingen deelen zonder er mij direct over te schrijven.

Die brieven bevatten opmerkingen aangaande de voorwaarden waarop onze militaire vakbroeders zijn aangesteld en meer in 't bijzonder aangaande het feit dat deze den rang van tweede luitenant kregen, terwijl offic. van gezondheid, milit. apothekers en paardenartsen aangesteld worden met dien van eerste luitenant.

Ik haast mij er bij te zeggen dat de briefschrijvers niet behooren tot de nieuwbenoemde milit. tandartsen. De vele uitingen van voldoening en dankbaarheid die ik van deze laatsten mocht ontvangen, hebben mij juist bijzonder aangenaam getroffen, vooral waar zij allen een geest ademden van ernstigen wil om de taak die hen op de schouders was gelegd zóó te volbrengen, dat de legerautoriteiten wel doordrongen moeten worden van het groote nut van deze nieuwe instelling niet alleen voor den tegenwoordigen tijd, doch ook voor straks, wanneer pais en vree in ons werelddeel zullen zijn teruggekeerd.

Dat is het wat mijn „burgerlijke” briefschrijvers m.i. niet genoeg in het oog hebben gehouden, dat we hier te doen hebben met een „tijdelijken” maatregel, die, wat de organisatie betreft niets te maken heeft met een mogelijk later permanent instituut. We dienen het meer te beschouwen als een proef, waarbij de al of niet mogelijkheid en wenschelijkheid van een duurzame instelling moet worden aangetoond. En of wij, tandartsen, daarvan nu al doordrongen zijn, is voor de militaire autoriteiten toch nog geen bewijs, waar tot dusver het leger het toch ook er zonder heeft kunnen stellen.

De stap, die thans is gedaan is daarom van zoo'n groot en verreikend belang en voor onze professie en voor ons volk, dat een kleinigheid als het verschil tusschen de 1e en 2e luitenantsrang daarbij in 't niet verzinkt.

Trouwens, het Hoofdbestuur onzer Maatschappij heeft bij zijne actie in deze, dit er ook buiten gelaten. Het vroeg slechts, in 't belang van den dienst en terwille van het prestige den officiersrang voor de

behandelende tandheelkundigen, en was daarbij zeer wel indachtig aan het wijze voorschrift van L e n o b l e :

Qui fait demande impertinente
Doit attendre un sage refus.

Indien de autoriteiten hen direct benoemd hadden tot 1 e luitenant, natuurlijk, wij zouden 't op hoogen prijs hebben gesteld, doch, nog eens, het is m.i. van absoluut ongeschikt belang.

De vrees dat daardoor „de tandarts officieel als de mindere van „de milit. apothekers en paardenartsen zal wrden bestempeld, „en dus ook de tandheelkunst en tandheelk. stand in de oogen van „de militaire en burgerlijke wereld als van minderen rang dan de „bovenbedoelde andere vakken en hunne beoefenaars”, komt mij dan ook wel wat vergezocht voor.

Laten we niet vergeten dat de mil. apothekers en paardenartsen (en dat nog wel van het permanente corps) ook begennen zijn met den 2 e luitnantsrang en eerst later, toen zij hunne geschiktheid voor en de noodzakelijkheid van een hooger rang bewezen hadden, door tactvol optreden, door 't belang en 't hoope peil van hun arbeid te laten zien en ondervinden, de 2 e ster hebben veroverd.

Dat meerdere of mindere achting voer een beroep als zoodanig hiermede verband zou houden, meen ik te moeten betwijfelen, andere gronden geven daarvoor den doorslag. Of meent men dat de veldpredikers en aalmoezeniers den hoofdofficiersrang hebben gekregen, omdat de theologie zoo mijlen ver boven andere vakken wordt geacht?

Neen, laten wij dankbaar zijn voor wat bereikt is, in de eerste plaats terwille van onze professie, maar ook terwille van onze dienstplichtige collega's, want, een mijner correspondenten moge beweren „dat, hij, indien hij in 't geval verkeerd had (van als milicien onder de wapenen te zijn), voor een benoeming zou hebben bedankt”, er is een sterker man voor noodig dan ik ben, om dat te kunnen gelooven.

VAN HASSELT.

27-2-'15

Geachte Redactie,

Waar collega M e r t e n s in zijn artikel in het laatste nummer van dit tijdschrift, mijn ingezonden stuk in de December-aflevering aanhaalt ter illustratie van de slechte regeling die door de heer v a n H a s s e l t zou zijn getroffen, acht ik mij verplicht op te merken dat, ofschoon ik van het daarin medegedeelde niets behoeft terug te nemen, mij sedert uit verklaringen door coll. v a n H a s s e l t gedaan in de Dec. verg. der afd. Zuid-Holland van de Maatschappij, gebleken is, dat die regeling niet is te wijten aan het Hoofdbestuur, doch aan een misverstand aan de zijde van den Mil. Gen. Dienst.

De bedoeling van het Hoofdbestuur is geweest dat de tandartsen slechts zouden ingrijpen op verzoek van den officier van gezondheid en dat de behandeling zich alleen zou uitstrekken tot het wegnemen van die bezwaren die den militair ongeschikt maakten voor den dienst, m.a.w. een zeer plausibele regeling! Ik heb dit in November niet geweten maar heb er het Hoofdbestuur dan ook geen verwijt van gemaakt en de regeling slechts besproken, zooals die zich voordeed.

Waar ik echter verder met den inhoud van het door coll. M e r t e n s geschrevene allerminst accoord ga, wil ik hier alleen mee aantoonen dat mijn ingezonden stuk dus geen versterking is van het door den heer M e r t e n s beweerde, terwijl ik er aan toe wil voegen dat sindsdien de resultaten hebben bewezen dat het Hoofdbestuur den juiste weg bewandeld heeft en komt dat bestuur m.i. ongetwijfeld een woord van warme hulde toe, zoowel voor de betoonde diligentie als voor de wijze waarop het zoowel de belangen van het Nederlandsche leger als die van den tandheekkundigen stand heeft weten te behartigen!

U geachte Redactie dankend voor de plaatsruimte,

Uw dw.
Ch. F. L. NORD.

Geachte Redacteur:

Als milicien-korporaal, gedurende de mobilisatie onder de wapenen, stelde ik mij bij den aanvang beschikbaar bij de militaire geneeskundige dienst te Haarlem, voor kostelooze tandheelkundige behandeling der militairen. *)

Aangaande mijne werkzaamheden, werd mij gevraagd of de tandheelkundige behandeling van de militairen volgens mijn inzicht noodig was en wat zoo ongeveer de behandelingen waren, die ik het meest geschikt achtte in verband met de gegeven omstandigheden.

Het lijkt mij thans niet geheel overbodig na het geschiedt in het Tijdschrift voor Tandheelkunde, mijne persoonlijke ondervindingen, gedurende het verleen van mijne behandeling aan de militairen opgedaan, mede te deelen.

Als militair weet ik maar al te goed, hoe de miliciens zijn en hoe zij zich onttrekken aan de diensten, die hun minder aangenaam zijn. Het ziekmelden vinden zij dan den aangewezen weg en zoo komt het, dat dagelijks bij zoogenaamde patiënten moet onderzocht worden, wat zij *niet* mankeeren. Dit is een van de groote factoren waarmede in een militair-hospitaal rekening is te houden, ook bij de tandheelkunde-behandeling.

Dagelijks komen velen zich voor eene tandbehandeling aanmelden, waaronder dan patiënten zijn, waarvan men zelfs met zekerheid kan zeggen: de patiënt heeft pijn. Maar evenzoo komen er velen waarvan men dit niet kan vaststellen en dus niet kan beoordeelen of de patiënt geschikt is om zijn dienst al of niet te verrichten.

Na hetgeen hierboven gezegd is, blijft het een groote vraag welke de meest geschikte methode van tandbehandeling is en wil ik het daarover niet hebben. Wel zal ik uiteenzetten hoe door mij in het militair-hospitaal, met de ervaring daar opgedaan, wordt gehandeld, er rekening mee houdend, dat de militaire autoriteiten als eisch stellen: een vlugge behandeling tot het weder geschikt maken van den milicien voor zijn te verrichten diensten.

Ik krijg b.v. een patiënt wiens gebit in eenen zeer verwaarloosden

*) Het is in hooge mate bevreemdend dat de heer de Wilde zijne diensten aan de militaire autoriteiten aanbodt; daar hij, zoo wij goed ingelicht zijn, nog niet bevoegd is hier te lande de Tandheelkunde uit te oefenen. Reeds tijdens de eerste mobilisatiedagen boden de gezamenlijke Haariensche tandartsen hunne hulp aan, die ook welwillend aanvaard werd, zoodat van gebrek aan krachten wel zeker geen sprake kan zijn.

INGEZONDEN.

toestand verkort. Vrij hij in het burgerleven financiëel niet bij machte is zich te laten behandelen. Eene conserveerende behandeling zou maanden lang duren, waarom ik dan den tand of de kies, waarover de patiënt klaagt, extraheer, doch ik verzuim vooral niet hem er op te wijzen zijn gebit te gaan onderhouden.

Hoe de Heeren Tandheekundigen deze behandeling zullen noemen, weet ik niet, maar van mijn standpunt bekeken is toch niet veel anders te doen.

Komt b.v. een patiënt die door nalatigheid of andere oorzaken zijn gebit heeft verwaarloosd, terwijl hij in het burgerleven wel bij machte is zich verder te laten behandelen, dan neem ik een geheel ander standpunt in en wel als volgt:

Eenige molaren b.v. zijn zeer slecht. Bij één is de kroon bijna geheel verwoest, en sommige verkeerden in eenen minder slechten toestand. De behandeling is er dan op gericht om den mond in eenen gezonden toestand terug te brengen, door de slechte molaren te behandelen en met cement te vullen waar toch een amalgaamvulling of een inlay aangewezen zou zijn. Maar dit kost te veel tijd. Zijn er centrale caviteiten dan worden deze direct met het gewenschte materiaal gevuld. Blijkt eene wortelbehandeling noodig te zijn dan geschiedt deze zooveel mogelijk door extirpatie of anders door amputatie der pulpae en eventueele vulling met cement. De patiënt wordt er dan op gewezen, dat de bovengenoemde behandelingen van tijdelijken aard zijn, behalve de wortelbehandelingen. Verder wordt hij er op gewezen zijn gebit op afdoende wijze, later in het burgerleven te laten voorzien. Ook wordt er steeds op aangedrongen hun gebit met eene tandenborstel te reinigen, daar ik anders van eene eventueele verdere behandeling afzie. Patiënten die voor nabehandeling komen, moeten dan ook hunne tandenborstel medebrengen.

De behandelingen zal men in bovengenoemde gevallen toch zeker geen eerste klas kunnen noemen, doch er wordt bereikt: een snelle behandeling, waardoor de patiënt spoedig voor zijn te verrichten diensten geschikt is. Hierdoor is dan tevens aan de eischen van de militaire autoriteiten voldaan.

De vraag, of prothesen, kroon of brugwerk verstrekt moeten worden, zal na hetgeen hierboven gezegd is, toch geen nadere toelichting vereischen. Brillen b.v. worden toch ook niet verstrekt, doch de militair wordt afgekeurd, wanneer zijn gezichtsscherpte voor de militaire dienst niet voldoende is. Overeenkomstige maatregelen worden ten opzichte van het gebit ook reeds toegepast.

Hiermede meen ik mijne werkzaamheden in mijn momenteele functie voldoende in het licht te hebben gesteld.

J. DE WILDE.